

NAŠA ŽILINSKÁ DIECÉZA

PRÍLOHA

NEPREDAJNÉ

ROČNÍK: 5

ČÍSLO: 9 (PRÍLOHA)

VYŠLO: 12. 9. 2016

VYDÁVA: INŠTITÚT COMMUNIO,

Jána Kalinčiaka 1

010 01 Žilina, Slovensko

IČO: 45733635, www.icommunio.sk

ADRESA REDAKCIE: Jána Kalinčiaka 1, 010 01 Žilina, Slovensko ■ Email: nasadieceza@gmail.com ■ Tel.: 041/5658434 ■ IBAN: SK88 1100 0000 0029 2684 3940

Týždeň kresťanskej kultúry 2016

Inštitút Communio, n. o. a združenie Ekuza organizujú v Žiline, Kysuckom Novom Meste a Bytči 7. ročník ekumenického evanjelizačného podujatia Týždeň kresťanskej kultúry (TKK). Uskutoční sa od 24. septembra do 1. októbra 2016.

ROZHOVOR

DUŠAN VÁCLAV: „NAŠOU SNAHOU JE PRILÁKAŤ AJ NEVERIACICH“

TEXT KRISTÍNA ZELNÁ, FOTO ARCHÍV

Kde sa vzal, tu sa vzal, zrazu tu bol a existoval. Aj takto by sa dal charakterizovať vstup Týždňa kresťanskej kultúry do našich životov a do histórie Žilinskej diecézy...

Keď sa však rozprávate s riaditeľom podujatia so sedemročnou históriou, zistíte, že také jednoduché to zase nebolo. O tom, ako vyzerá TKK dnes, ale aj ako vznikala a o tom, čo je pri jeho organizácii najnáročnejšie, sme sa rozprávali s riaditeľom Dušanom Václavom. • **Strana 2**

ROZHOVOR

ANDREJ MAZÚR: „UMENIE MÁ OSLO- VIŤ DUŠU A POVZBUDIŤ DUCHA“

TEXT KRISTÍNA ZELNÁ, FOTO ARCHÍV

V rámci tohtoročného Týždňa kresťanskej kultúry si môžete pozrieť tvorbu slovenského akademického maliara Andreja Mazúra, absolventa Vysokej školy výtvarných umení v odbore voľnej grafiky a ilustrácie. Jeho kresby a grafiky vystaví Diecézne centrum v Žiline už 26. septembra v aule na prízemí. O tom, ako vznikajú jednotlivé diela alebo akú emóciu majú v návštevníkovi vyvolať, sme sa rozprávali so samotným autorom. • **Strana 7**

V PRÍLOHE NÁJDETE:

Navštívte doteraz neprístupné miesta Žiliny!

Po uplynulých ročníkoch TKK v Žiline organizátori opäť pozývajú na neprístupné, no zaujímavé miesta. • **Strana 4**

Max Kašparů o zabi-
jakoch manželstva

Známy český psychiatr a teológ bude hovoriť o štyroch zabíjakoch našich manželstiev.

• **Strana 4**

Projekt ZBORY:

„Veríme, že to nie je
s ľuďmi také zlé“

Zažite neopakovateľný umelecký zážitok v podobe nových piesní a načerpajte duchovné povzbudenie.

• **Strana 6**

TEXT ZDENO PUPÍK, FOTO MILAN KOSEC

Človeče, všetko potrebuje svoje

Ján Pavol II. predniesol 2. júna 1980 na pôde UNESCO v Paríži pamätný prejav, v ktorom sa vyjadril, že kultúra je „všetko to, čím sa človek viac stáva človekom“. Nemusíme priveľmi filozofovať, ale základné otázky sú nastavené veľmi jasne: kto je človek?, čo mu pomáha? a čo ho hatí?... Odpoveď by bola asi siahodlhá, ale pri jej hľadaní treba vychádzať z toho, že človeka tvorí jednota tela, ducha a duše. A všetko potrebuje svoje. Ak sú tieto tri dynamické skutočnosti v nerovnováhe, človek stráda a hneď sa to aj prejaví na jeho zdraví, na jeho vzťahoch, na jeho mentálnej kondícii, na ochabnutí jeho dobrej vôle...

Žijeme v paradoxnom čase chaosu, veľkých ambícií, obrovských technologických a mediálnych možností, ale aj v čase do očí bijúcej slabosti a osamelosti človeka. V tomto čase pripomínať vysoké ideály a veľké témy (kresťanská kultúra?) sa zdá ako sci-fi. Ďalekohľadom hľadáme vo vesmíre novú planétu vhodnú pre život, ale nedokážeme sa pozrieť do vlastného vnútra alebo do očí blízkym. Uhýbame pohľadom, lebo intenzívne pociťujeme pretlak všetkého a zároveň nesmierny zmätok... Určite sa chceme na chvíľu zastaviť, vnímať Jeho prítomnosť a konanie v čase a priestore, ktoré nás preniká, ovláča, očisťuje a posilňuje.

V spleti ponúk sa o vašu pozornosť usiluje v najbližších dňoch aj siedmy ročník Týždňa kresťanskej kultúry. Aby sme spoločne hľadali humanitu – sami pred sebou, pred svojimi priateľmi a spoluobčanmi, ale aj pred Bohom. Receptov na život už máme niekedy dosť, ale predsa tak radi zistujeme, ako chutí život. Preto dobrá rada nad zlato. Správne ingrediencie, rada odborníka, diskusia, vlastný postup, námaha – šikovnosť... Využime možnosť konfrontácie s témami a skúsenosťami, ktoré nás môžu dvíhať. Aby sme sa stávali ľuďmi. •

Dušan Václav: „Našou snahou je prilákať aj neveriacich“

• pokračovanie zo strany 1

O tom, ako vyzerá TKK dnes, ale aj ako vznikol a o tom, čo je pri jeho organizácii najnáročnejšie, sme sa rozprávali s riaditeľom Dušanom Václavom.

Na začiatok je asi dôležité opýtať sa, ako vlastne Týždeň kresťanskej kultúry vznikol. Čo stojí za jeho vznikom?

Žilinská diecéza, krátko po svojom vzniku, založila neziskovú organizáciu Inštitút Communio, ktorá mala

Prečo práve Týždeň?

Naším zámerom je poskytnúť viacero podujatí, nielen jednorazovú akciu, aby si záujemca mohol vybrať zo širokej multikultúrnej ponuky.

A kresťanskej?

Kultúru dnes ľudia vnímajú rôzne a, žiaľ, dnešný svet sa zaujíma hlavne o šokujúce a dekadentné ponuky. Chceme priniesť alternatívu a ukázať, že európska kultúra má korene

Dušan Václav, riaditeľ TKK

byť akýmsi mostom medzi biskupským úradom a vonkajším svetom. Kultúra je niečo, čo spája všetkých ľudí, preto TKK patrí od vzniku Inštitútu k jeho najvýznamnejším aktivitám. Z neznámeho podujatia sa rokmi vyprofilovala tradícia, ktorou sa inšpirujú aj v iných mestách Slovenska.

Kto stojí za týmto projektom?

TKK vznikol v Roku kresťanskej kultúry, ku ktorému sa prihlásila aj Ekuumenická rada cirkví – preto je TKK od počiatku ekumenickým podujatím. Organizuje ho Inštitút Communio, čo je, ako som spomínal, nezisková organizácia zriadená Žilinskou diecézou. Na projekte sa spolupodieľa viacero inštitúcií, ako Ekuza, Mesto Žilina, Diecézna charita v Žiline, jednotlivé farnosti.

v kresťanstve a kresťanstvo má stále čo ponúknuť.

Záver s použitím slova kultúra?

Žilina a príľahlý región sú známe ako priemyselná oblasť. Nech človek pracuje v automobilke pri pásovej výrobe alebo v kancelárii pri riešení IT projektov, jeho duša potrebuje aj čosi viac – duchovno, umenie, zábavu a nové podnety pre reflexiu, a to chce ponúkať TKK.

Čo bolo prvotným cieľom Týždňa kresťanskej kultúry?

Po vzniku Žilinskej diecézy sa veľa energie vkladalo do zabezpečenia jej základného chodu, aby mohli v primeraných podmienkach fungovať jej základné úrady. Diecéza ale nie je len úradom, je to miestna cirkev, ktorá chce ponúknuť čosi viac, priniesť

evanjelium a aktivity, ktoré naplnia aj dušu a ducha človeka. Jednou z takýchto aktivít je aj TKK.

Má TKK snahu prilákať aj, z pohľadu mnohých, neočakávané publikum? Akým spôsobom?

Keďže TKK má aj evanjelizačný charakter, našou snahou je prilákať aj neveriacich a pre veriacich ponúknuť prehĺbenie ich viery, angažovanosti, pocitu, že sú súčasťou dynamického a plodného spoločenstva. Preto sú prítomné podujatia v sakrálnych a kultúrnych priestoroch, ale aj v uliciach mesta.

Počas uplynulých ročníkov priniesol TKK do diecézy viacero ponúk, čo návštevníkov najviac zaujalo?

Za tých pár rokov sa už uskutočnilo množstvo rôznych podujatí, pričom mnohé sa už stali tradíciou. Pre mňa boli vzácne stretnutia so zaujímavými a rešpektovanými osobnosťami ako europoslanec László Surján, prírodovedec Miroslav Saniaga a s mnohými umelcami či akademikmi. Oblúbené sú napríklad vernisáže výstav, prípadne sprevádzané potulky po historických sakrálnych budovách.

Čo ponúka svojim návštevníkom TKK v roku 2016? Na čo, a teda najmä na koho, sa môžu tentoraz tešiť?

Ročník 2016 sa nesie v znamení hesla Dobrá rada nad zlato, čo je jedným z príkladov skutkov duchovného milosrdenstva. Milosrdenstvo má v popise práce charita, ktorú chceme podporiť charitatívnou akciou Stačí tak málo... So svojím svedectvom o živote na Slovensku sa podelia imigranti, budeme sa rozprávať o milosrdenstve v Biblii a svedectvom je i tvorba Andreja Mazúra či Pavla Prikrýla, umelcov štet-

ca i pera. Veľmi sa tešíme, že ovocím viacročnej rubriky Manželská STK časopisu Naša Žilinská diecéza bude prezentácia novej knihy pre manželské páry, ktorá sa počas TKK uskutoční na dvoch miestach. Chýbať nebude tradičné verejné čítanie Biblie a v olympijskom roku sme nezabudli ani na ekumenické športové podujatia. •

Slová Dušana Václava o Týždni kresťanskej kultúry 2016 dopĺňajú nasledujúce strany, na ktorých sa dočítate viac o ponúkanom programe. Listujte a čítajte ďalej!

TÉMA

Hľadanie novej vlasti či skôr domova?

Okrem prednášok, besied, umeleckých a športových podujatí, výstav a prezentácií kníh zaradili organizátori TKK viaceré sociálne projekty a nové témy v rámci nich. Najviac diskutovanú problematiku dneška otvorí diskusný večer „Hľadanie novej vlasti“ - stretnutie s utečencami a ľuďmi, ktorí pracujú v tejto oblasti a poznajú túto problematiku.

V aule Diecézneho centra v Žiline bude v stredu 28. septembra diskutovať o migrácii a túžbe po domove spolu so svojimi hosťami Ján Hrkút z Katolíckej univerzity v Ružomberku.

Inštitút Communio organizuje v spolupráci s Katolíckou univerzitou v Ružomberku diskusný večer na tému utečeneckej krízy, dnes často debatovanú veľmi zavádzajúco. Pozvaní hostia sa preto pokúsia búrať stereotypy nanucované médiami a s dôrazom na snahu migrantov zaradiť sa v našej krajine do plynu-

Foto Insideoutborders

lého chodu, prizrú na diskusiu všetkých prítomných. „Je priam potrebné solídne zvládnuť tejto témy, odlišné od lacných, plytkých a zjednodušujúcich mediálnych výstupov. Skôr či neskôr sa slovenská spoločnosť stretne aj s masovejšou migráciou, a preto je potrebné to reflektovať. Oslovili sme viacerých migrantov z Afriky či Ázie,

pričom chceme priniesť konkrétne svedectvá ľudí, ktorí sú už úspešne zaradení do života na Slovensku, ale aj predstaviť aktuálne problémy ľudí pri hľadaní novej vlasti,“ priblížil Ján Hrkút. V diskusii sa stretnú Lenka Bérová, ktorá pôsobí ako sociálny pracovník v žilinskej kancelárii Slovenskej katolíckej charity v rámci projektu Rafael II - pomoc

migrantom či Monika Karchová, ktorá sa podelí so svojimi skúsenosťami z výskumu v rámci záverečnej práce svojho štúdia v odbore Sociálna práca na Katolíckej univerzite v Ružomberku. „Chceme v diskusii s hosťami predstaviť celú paletu aspektov týkajúcich sa fenoménu migrácie so špecifickým zameraním na situáciu na Slovensku. Podmienky, za akých Slovensko reaguje na príchod migrantov, procesy, ktoré u nás absolvujú, s čím sa stretávajú, ako vnímajú priestor na realizáciu u nás, čo sú najväčšie prekážky ich integrácie do spoločnosti a na pracovný trh,“ dodal Ján Hrkút. Priestor diskutovať nebude výlučne pre hostí. Prítomní dostanú tiež možnosť vyjadriť svoje názory, poznatky a zároveň položiť otázky či zdôrazniť nejasnosti týkajúce sa témy. Diskusný večer „Hľadanie novej vlasti“ nedáva priestor prejavom neznášanlivosti a rasovej nenávisťi. V rámci Týždňa kresťanskej kultúry chce dať návštevníkom možnosť kultivovane a kultúrne debatovať v duchu kresťanských hodnôt. Každý, kto má o takéto stretnutie záujem, je srdečne vítaný. •

-TKK-

Zapojme sa do pomoci rodinám a jednotlivcom v hmotnej núdzi

Diecézna charita Žilina v spolupráci s dobrovoľníkmi farských charít propaguje v rámci Týždňa kresťanskej kultúry 2016 pravidelnú potravinovú zbierku.

Prostredníctvom novembrovej zbierky v spolupráci s obchodným reťazcom pomáhajú každoročne desiatkam rodín základnými potravinami a čistiacimi hygienickými potrebami. „Rozhodli sme sa upriamiť pozornosť verejnosti aj na rozmer služby a pomoci druhým. Od leta realizujeme distribúciu potravinových balíčkov v šiestich okresoch – Žilina, Kysucké Nové Mesto, Martin, Turčianske Teplice, Ilava a Púchov, pričom táto forma pomoci, podporená zo zdrojov Európskej únie, potrvá do roku 2020,“ hovorí pracovníčka charity Michaela Uhrin Sokolíková. Cieľom projektu je konkrétna pomoc rodinám a jednotlivcom v hmotnej núdzi, ktorí sa ocitli v úzkych často nie svojou vinou. Oslovení nie sú vždy ochotní vypočuť, nehovoriac o pomoci, nájdu sa však svetlé výnimky. „Počas niekoľkých rokov skúsenosti potravinových zbierok sme mali pozitívnu odozvu od ľudí, ktorí sa rozhodli zapojiť sa do zbierok. Táto pomoc je konkrétna, adresná a má veľký zmysel. V Žilinskej diecéze sa snažíme vytvoriť sieť pomoci, nadchnúť pre pomoc

Viac o aktivitách potravinovej pomoci sa dozviete osobne 27. septembra 2016 na Mariánskom námestí v Žiline.

ďalších a prostredníctvom dobrovoľníkov zakladať farské charity

v jednotlivých farnostiach,“ približuje motiváciu zamestnankyňa charity. Miestna charita zároveň plánuje zriadenie skladu pre potravinovú a materiálnu pomoc, ktorý by slúžil všetkým núdnym v rámci diecézy. Počas Týždňa kresťanskej kultúry budú v stánku Diecéznej charity Žilina na Mariánskom námestí v Žiline sociálni pracovníci, ktorí ochotne poskytnú informácie o službe núdnym. „Môžete si tiež vyskúšať predaj pouličného časopisu Cesta a ocitnúť sa tak na chvíľu v koži ľudí bez domova,“ dodáva Michaela U. Sokolíková. •

-KZ-

Navštívte doteraz neprístupné miesta Žiliny!

Po uplynulých ročníkoch Týždňa kresťanskej kultúry v Žiline organizátori opäť pozývajú na doteraz neprístupné, no zaujímavé miesta. Siedmy ročník ponúka návštevu evanjelického kostola, kaplnky či kláštora.

V minulých rokoch mali návštevníci možnosť vidieť v rámci Týždňa

kresťanskej kultúry tzv. katakomby, pivničné priestory a chodby pod Mariánskym námestím či Burianovu vežu. Tento rok sa môžu zblízka pozrieť na prízemie františkánskeho kláštora, evanjelický kostol i Lorentánsku kaplnku Kostola sv. Barbory. „Dôvody, prečo sme sa rozhodli práve pre tieto miesta, sú ich atraktivita a kontrast. V evanjelickom kostole

Evanjelický kostol

Max Kašparů o zabíjakoch manželstva

Rodinné centrum Sirotár v spolupráci s Filozofickou fakultou Katolíckej univerzity v Ružomberku pozýva na prednášku Maxa Kašparů o zabíjakoch manželstva.

Počas tohtoročného Týždňa kresťanskej kultúry sa tak môžete započúvať aj do slov známeho českého psychiatra a teológa. „Ak povieme o niekom, že je zabijak, nemyslíme tým nič dobré. Vybaví sa nám ihneď predstava úteku do bezpečia, zneškodnenia a trestu. Manželské vzťahy čelia rôznym nástrahám, ktoré si nie vždy dobre uvedomujeme. Autor odporúča vyhnúť sa v manželstve podmienennej láske a zámene prostriedkov za ciele. Rovnako veľmi odporúča snažiť sa pochopiť rozdielny pohľad na veci,“ približuje organizátor Ján Hrkút z Katolíckej univerzity v Ružomberku. Jeden z najčítanejších kresťanských autorov v oblasti duchovného a duševného zdravia v Čechách a na Slovensku preto v Žiline porozpráva o častých zabíjakoch manželstiev z jeho pohľadu. „Ak ste knihy Maxa Kašparů zatiaľ iba čítali a chceli by ste ho zažiť priamo v akcii alebo mu chcete dokonca položiť otázku, prídte na prednášku Stavby a vzťahy – bludný kruh alebo štyria zabijaci našich manželstiev,“ do-

pôjde o miesta, kam sa bežný návštevník kostola nedostane. „Loretka“ bola ukázkovo zreštaurovaná (získali za to aj cenu) a prilahlý kláštor je už dlhšie zatvorený. Naposledy tam sídlilo konzervatórium, potom nebola budova využívaná a podľa toho aj vyzerá. Má však bohatú históriu,“ priblížil hovorca Žilinskej diecézy Zdeno Pupík. Na neznáme zákutia pozývajú a budú nimi sprevádzať cirkevný historik Ľubomír V. Prikrýl, ktorý záujemcov prevedie kláštorom a Loreťanskou kaplnkou i manželia Kaňuchovci, evanjelický pán farár a pani farárka, ktorí priblížia priestory evanjelického kostola. Prehliadky jednotlivých architektonicky či historicky pútavých miest sa uskutočnia v pondelok 26. septembra. „Začneme o 16.30 h v Kostole sv. Barbory, následne návštevníci prejdú do vedľajšej budovy kláštora a odtiaľ sa približne o 18.00 h presunú do evanjelického kostola. Z kapacitných dôvodov vybraných priestorov sa treba prihlásiť na icommunio@gmail.com do nedele 25. septembra do 20.00 h. Zatiaľ sme uvažovali o jednom vstupe so začiatkom o 16.30 h, ak by bol skutočne veľký záujem, vytvoríme aj druhý vstup o 18.00 h a záujemcov o tom budeme informovať e-mailom,“ dodáva Zdeno Pupík. Miesta sa už teraz rýchlo obsadzujú, preto nemá zmysel čakať. Na návštevu troch doteraz neznámych a neprístupných zákutí Žiliny sa môžete prihlásiť už dnes. Nepremrhajte príležitosť! •

-KZ-

Kaplnka

V KNIŽNICI O BIBLICKOM MILOSRDENSTVE

Inštitút Communio pozýva na prednášku Adriána Kaciana, evanjelického teológa z Fakulty humanitných vied Žilinskej univerzity, ktorý priblíži milosrdenstvo Starej a Novej zmluvy.

V priestoroch Krajskej knižnice v Žiline si môžete vypočúť príklady milosrdných skutkov v Biblii, medzi ktorými určite nebude chýbať príbeh o milosrdnom Samaritánovi. „Keďže neviem odhadnúť, kto bude medzi mojimi poslucháčmi, budem sa snažiť prednášku koncipovať tak, aby zaujala ľudí rôzneho veku, vzdelania a sociálneho postavenia. Môže byť mož-

no zistením, čo všetko v našich životoch stojí a padá na milosrdenstve a milosti. Mojm cieľom je povzbudiť poslucháčov k uplatňovaniu milosrdenstva v ich životoch,“ približuje autor mnohých publikácií o cirkvi, kresťanstve či Biblii Adrián Kacian. Publikáciu na tému biblického milosrdenstva doteraz nemal priestor a možnosť vydať, no záujem návštevníkov môže byť podnetom. Vo štvrtok 29. septembra ste srdečne pozvaní spoznávať milosrdenstvo na príkladoch najčítanejšej knihy sveta. •

-TKK-

dáva Ján Hrkút. Prednáška sa uskutoční v utorok 27. septembra o 18.00 h v Rodinnom centre Sirotár (vchod z Jezuitskej ulice).

-KZ-

Foto archív Nadácie POLIS/Lubo Bechný

PREDNÁŠKY PRE MANŽELOV V RODINNOM CENTRE SIROTÁR

Rodinné centrum SIROTÁR aj v novom školskom roku 2016/2017 pripravuje pre širokú verejnosť cyklus zaujímavých prednášok týkajúcich sa rodiny, výchovy detí a podobne. Navštíviť ich môžete pravidelne, vždy posledný utorok v mesiaci počas školského roka, v priestoroch sály Fidelia v Sirotári o 18.00 hod. Prvá prednáška sa uskutoční 27. 9. 2016 a prednášajúcim bude český lekár, pedagóg a spisovateľ duchovnej literatúry Max Kašparů.

V nasledujúcich mesiacoch sú pre poslucháčov pripravené ďalšie prednášky. V mesiaci október nás navštívi detský lekár, vysokoškolský pedagóg a zakladateľ nadácie Úsmev ako dar pán Jozef Mikloško. V mesiaci november príde prednášať lekárka, vysokoškolská pedagogička pani Renáta Mikušová z Bratislavy. Tešíme sa na vás! •

RODINNÉ CENTRUM SIROTÁR

O všetkých aktivitách a programe RC Sirotár sa viac dozviete na:
www.kapucini.sk/zilina

Projekt ZBORY: „Veríme, že to nie je s ľuďmi také zlé“

Zažite neopakovateľný umelecký zážitok v podobe nových piesní o silných emóciách a načerpajte duchovné povzbudenie.

Projekt ZBORY v spolupráci s Inštitútom Communio pozýva návštevníkov Týždňa kresťanskej kultúry a priaznivcov hudby na koncert. Okrem skladieb pribudli nové tváre medzi sólistami, členmi zboru aj instrumentalistami. Dokonca pripravujú videoklipy k dvom novým piesňam, ktoré si môžete vypočuť aj na koncerte v Dome odborov v Žiline 9. októbra.

Takmer sedemdesiat spevákov, hudobníkov a jednotlivých členov Projektu ZBORY,

navštívi začiatkom októbra Žilinu. Spoločne majú za sebou jeden a pol roka nácvikov v kultúrnych domoch a prípravy základného repertoáru či nových piesní, vďaka čomu

prinášajú opäť nezabudnuteľný zážitok. „Ak sa povie Projekt ZBORY, tí, ktorí nás poznajú, vedia, že je to úsmev, radosť a s tým spojený spev a hudba, ktoré vychádzajú zo

srdca všetkých účinkujúcich. Podobne ako predošlé, aj tento koncert sa bude niesť v tomto duchu. Projekt ZBORY nie je iba o speve a hudbe. Je to najmä spoločenstvo ľudí, ktorých spája viera a rovnako aj nadšenie a snaha odovzdať radosť, dobro, lásku... Na otázku, či ide o výnimočnosť, si každý odpovie sám, no chceme veriť, že to nie je s ľuďmi také zlé, ako sa to často verejne prezentuje,“ hovorí zakladateľ projektu Peter Vlčko, ktorý je zároveň autorom hudby, vybraných textov a v neposlednom rade najmä dirigent Projektu ZBORY. Koncerty sú príležitosťou pre celú rodinu, keďže sa autori snažia o univerzálnosť ob-

ROZHOVOR

Hľadanie ticha a duchovnej náplne vianočných rozprávok dneška

TEXT KRISTÍNA ZELNÁ, FOTO ARCHÍV

Týždeň kresťanskej kultúry ponúka aj besedu s Pavlom Prikrylom, ktorý nedávno vydal dve nové knihy: básnickú zbierku *Na konci ticha* a rozprávkovú knihu *S lampášikom do rozprávky*. Aj preto sme sa s autorom pohovorili o hľadaní a význame ticha či biede knižnej ponuky pre deti s vianočnou tematikou.

Básnická zbierka *Na konci ticha* zaujme už na prvý pohľad a počutie svojim názvom. Čo je teda na konci ticha?

Odpoveďou by mohol byť už v podstate prvý verš zbierky, ktorý znie: „Na konci ticha začína sa človek“, pretože práve „v tichu človek opäť nájde sa“. Žiaľ, súčasná realita je taká, že na konci sa síce nachádza človek, ale homo consumens, človek konzumný, t. j. človek plný planého huriavku.

Vaša zbierka je teda o tichu, jeho význame, hľadaní?

Asi by som to takto jednoducho nedefinoval, pretože zbierku som tematicky koncipoval širšie – sú tu verše o Slove i o slove, o poézii, o vzťahu medzi modlitbou a básňou, ale aj dieťaťu a jeho svete, o bolesti a jej význame...

Čím sa táto zbierka odlišuje od predchádzajúcich?

Ťažko povedať, je to skôr o „namlčaní“ si za isté obdobie. Ak by som však mal predsa nájsť odlišnosť, tak vari je to báseň Ritornelový veniec o bolesti, ktorá je tvorená na spôsob sonetového venca. S predchádzajúcou zbierkou (Úvrate v nás) má však istú paralelu – v nej som utvoril Rispetový veniec o láske. V rámci poézie ide o nezvyklé útvary.

Pozrime sa aj na novinku *S lampášikom do*

rozprávky. Čo v nej detskí čitatelia nájdu?

Kniha je súborom vianočných rozprávok. Na každý večer vianočného obdobia pripadne vždy jedna. Ilustroval ju môj priateľ Janko Valter, ktorý je naozaj špičkový výtvarník.

Čo vás priviedlo k tvorbe práve rozprávkovej knihy pre deti?

PROJEKT

sahu aj prevedenia a prejavu účinkujúcich. „V každom človeku bez vekového obmedzenia je obrovský potenciál pre dobro a pozitívne skutky, iba treba v dobro veriť a nebáť sa prejaviť. „Ak posielaš iným lásku, tak prinášaš svetu nádej“ - je text jednej z našich nových piesní. Ak sa budeme v našej mysli a v srdci snažiť priat' (i konať) dobré všetkým bez rozdielu, začnú sa diať v našich životoch zázraky. Je to základný princíp viery,“ dodáva dirigent. Projekt ZBORY má za sebou už viac ako päť rokov svojej existencie, koncertovania a šírenia spevu, hudby a umeleckých zážitkov. „Vzhľadom na počet i rôznorodosť členov, ako aj dobrovoľný charakter projektu je to obdivuhodný dlhý čas. Ak nám je dané aj ďalej pracovať, odovzdávať a pokračovať v našom poslaní, budeme to robiť s rovnakou vierou,

pokorou a odovzdaním, ako doteraz. Všetko je v Božích rukách,“ uzatvára Peter Vlč-

ko. Predpredaj vstupeniek je na tel. čísle 0904 164 223 (Dušan Václav, pozn. volať do

18.00 h.) a cena vstupenky je 6 eur.

-TKK

ROZHOVOR

Ak mám byť úprimný, tak bieda vianočnej knižnej ponuky pre deti, konkrétne knižiek s vianočnou tematikou. O zahraničnej je doslova škoda čo i len mlčať – okrem známej Dickensovej Vianočnej koleďy, ktorá je aj tak vypredaná, sú to disneyovskými štúdiami zväčša prerozprávane, rozumej poriadne skrátene známe príbehy (aj s tým Dickensovým), ktoré sú síce bohaté na ilustrácie, ale duchovne prázdne. Také tie Vianoce na americký spôsob. Čo sa týka pôvodných diel, tak obnovené vydanie Madačovej knižky Pri vianočnom stromčeku, vyšlo pred štvrtstoročím a je vypredané – a to je z pôvodnej detskej tvorby asi všetko... Sú tu síce knihy s vianočnou tematikou, ale sú to rôzne skladacky, omaľovanky, riekanky, v ktorých dominuje Santa Klaus. Slová ako Boh, Ježiš či

Ježiško, Mária, Jozef, Betlehem a podobne tam vari ani nie sú... A tak som sa rozhodol napísať vianočné rozprávky s duchovnou náplňou. •

Viac o novinkách a tvorbe Pavla Prikrýla sa dozviete na besede v Krajskej knižnici v Žiline 30. septembra.

POZVÁNKA

Výstup na Veľký Rozsutec

Žilinský samosprávny kraj a Krajská knižnica v Žiline v spolupráci s Obcou Terchová a Beskydskou knižnicou v Bielsku Biala pozývajú na 4. pamätný výstup sv. Jána Pavla II. na Veľký Rozsutec, ktorý sa uskutoční v sobotu 1. októbra. Odchod špeciálneho autobusu je z autobusovej stanice zo Žiliny o 6.45 h. Program pokračuje sv. omšou o 7.30 h v Terchovej. Nasleduje samotný výstup na Veľký Rozsutec.

Odchod autobusu z Terchovej je naplánovaný na 17.00 h. Viac informácií u B. Sobolovej (0948 848 421). •

Sprevádzala ich veľká neistota, no zistili, že sa vedia dopĺňať

TEXT KRISTÍNA ZELNÁ, FOTO MILAN KOSEC, ARCHÍV KONDELOVCOV

Súčasťou programu TKK 2016 je aj prezentácia knihy Manželská STK, ktorá vznikla z rubriky v časopise Naša Žilinská diecéza. Jej autormi sú manželia a trojnásobní rodičia Anna a Emil Kondelovci. Pri tejto príležitosti sme sa ich opýtali na zákulisie tvorby rubriky, knihy, ale aj každodennej symbiôzy v domácnosti.

Ako manželia ste prispievali článkami do časopisu Naša Žilinská diecéza a vytvorili veľmi obľúbenú rubriku. Prečo ste sa vôbec rozhodli takýmto spôsobom hovoriť o živote v manželskom zväzku?

Ako v každom manželstve, aj u nás sme sa stretli s mnohými problémovými situáciami. Riešili sme ich rôzne. Niekedy dobre, ale niekedy sme si nevedeli rady. Veľmi nám pomohol kurz Manželské stretnutia, kde sme našli odpovede na mnoho otázok. Zistili sme, že naše problémy sú problémami väčšiny manželstiev. V jednotlivých témach boli

„Kresťanská kultúra je určite o hodnotách. Ak ich v živote hľadáte, pridte.“
Manželia Kondelovci

pomenované príčiny nedorozumení a ponúknuté aj praktické riešenia. Odskúšali sme si, že riešenia naozaj fungujú a niekedy stačí len trochu dobrej vôle, aby sa starosť zmenila na radosť. Delíme sa o túto skúsenosť na prednáškach, na kurzoch prípravy do manželstva, v programe pre manželov v Rodinkove a škoda by bolo nepodeliť sa aj s čitateľmi, keď redakcia našla priestor v časopise.

O čom Manželská STK je?

Je to súbor tém, s ktorými sa stretávajú manželia od začiat-

ku manželstva až po starobu. Témy korešpondujú s obsahom prednášok Manželských stretnutí.

Ako vyzeral proces tvorby jednotlivých článkov?

Najprv sme si mysleli, že to bude len pár príspevkov. Odozva čitateľov nás povzbudila pokračovať a dotknúť sa všetkých tém. Existuje veľa výborných kníh o manželstve. Rozhodli sme sa čerpať z toho, čo nám bolo najbližšie. Obaja sme si prešli témy v skriptách. Vrátili sme sa aj k prednáškam, ktoré sme už mali vypracované a rozhodovali sme sa, ktorá časť je najdôležitejšia, aby nechýbala v článku. Totiž články, aby boli ľahko čitateľné, nemali presiahnuť

dve strany. To bolo asi najťažšie, lebo všetko sa nám zdalo dôležité. Potom sme ešte dopĺňali pre spestrenie nejaký príbeh, aforizmus či vlastnú skúsenosť a na konci úlohu pre manželov. Áno, články sme robili spoločne. O spracovanie niektorých tém sme požiadali priateľov, ktorí ich už mali pripravené.

Kto mal hlavné slovo v rozhodovaní o téme a spracovaní?

Spočiatku sme mali voľnú ruku vo výbere tém. Spoločne sme spracovali najprv pre nás príjemnejšie oblasti manželského spolunažívania. Keď sme sa rozhodli prejsť všetky problémy, ktorým sa venujú Manželské stretnutia, už sme

nemohli obísť ani náročnejšie témy.

Kolko času mesačne ste STK venovali?

Bolo to niekoľko dní. Najprv tak pozvoľna a pred uzávierkou intenzívne, niekedy aj po nociach.

Čo pre vás bolo najťažšie pri tvorbe?

Asi najťažšie bolo rozhodovanie, ktoré myšlienky vybrať a ktorých sa naopak vzdať. Do knihy by sa dalo pridať ešte veľa skúseností, ale nechceli sme zvyšovať rozsah práve preto, aby sa dali jednotlivé kapitoly prečítať na jedno posedenie. Tiež to bol pocit neistoty, či naozaj práve my máme pracovať na témach.

Veď nie sme ani psychológovia, ani teológovia, ani lekári. Sme len manželia, ktorí si odskúšali, že keď máme dobrú vôľu meniť seba a dôverujeme Bohu, nedorozumenia riešime.

Čím vás a vašu rodinu projekt obohatil?

Zistili sme, že sa vieme celkom dobre dopĺňať. Bola to nová skúsenosť pracovať na publikovanom texte a pri písaní myslieť na ľudí, ktorí to budú čítať. Bude to zrozumiteľné? Bude to pre čitateľa užitočné? Spolu sme hľadali vhodné formulácie, vhodné slová. Spoločná

práca nás celkom bavila aj zblížovala. Dobré bolo aj to, že sme text skladali z pohľadu muža aj ženy. Projekt nám dal možnosť nazrieť do práce redakcie a spoznať nových ľudí. Dal nám pocit úľavy, keď sme videli článok zalomený s peknou fotografiou. Dal nám radosť, keď čitatelia naň reagovali.

Čo vám naopak vzal?

Dalo by sa povedať, že projekt nám vzal ilúziu, že články sa píšú ľahko. V jeden deň bola myšlienka napísaná. Na druhý deň sa nám zdala zle naformulovaná. Na tretí deň sme sa vrátili k predošlej, alebo ešte hľadali ďalšiu. Nekonečný proces, nikdy úplná spokojnosť. A tiež sme obetovali čas, ktorý však nepovažujeme za stratený.

Aký je to pocit, vidieť dnes knihu, ktorú ste spoločne ako manželia vytvorili?

Mužská polovička je spokojná, ženská polovička má obavy, ako ju ľudia príjmu. (Smiech)

Oslovujú vás s prosbou o radu v manželstve aj ľudia z blízkeho okolia?

Stáva sa to. Niekedy stačí jeden – dva rozhovory a ľady sa pohnú. Inokedy nepomôže ani dlhodobé venovanie sa. Najmä keď manželom chýba vzájomná empatia alebo chce problémy riešiť len jeden z partnerov. Ak nie je úprimná snaha o zmenu na oboch stranách, ťažko je pomôcť. Vtedy nám ostáva nádej v modlitbe.

A čo vaše deti?

Dve z našich detí si už založili rodiny. Manželmi sú len krátko. Zatiaľ si vystačili sami. Predpokladáme, že radu, ak budú potrebovať, budú hľadať inde. Doma nikto nie je prorokom. Alebo si prečítajú našu knihu. (Smiech)

Prečo by si mali manželia knihu Manželská STK kúpiť a prečítať?

Tak ako na STK skontrolujú všetky dôležité veci na aute, kniha sa dotýka toho podstatného v manželstve. Manželia si môžu postupne po kapitolách prejsť všetky časti svojho spolužitia a ponastavovať ich do bezporuchovej prevádzky. Skvelé by bolo, keby si našli spolu príjemný čas prečítať

kapitolu, v pokoji sa o nej porozprávať a spraviť si aj úlohu na jej konci. Z vlastnej skúsenosti vieme, aké náročné je nájsť si takýto spoločný čas, keď sú doma deti. My sme mali pekné obdobie, keď boli deti malé a nemali sme televízor. Po večeroch, keď už zaspali, čítali sme si na pokračovanie knihy a veľa sa rozprávali. Možno ešte jedna skúsenosť je zaujímavá: Prvý raz, keď čítame, ako by to malo v manželstve fungovať, zameriavame sa na to, čo by mal robiť partner a nerobí. To ale ťažkosti medzi nami nerieši. Až keď sa sústredíme na to, čo by som mal zmeniť ja, môže sa náš vzťah posunúť ďalej.

Čím sa odlišuje od ostatných kníh a poradní pre manželov?

Knihu by sme mohli nazvať aj takým manželským „ľahákom“ alebo užívateľskou príručkou. Stručne a v kocke sa dotýka mnohých tém. Pokiaľ manželia nie sú vo veľmi komplikovaných problémoch, mohli by pri troche dobrej vôle pracovať na budovaní svojho vzťahu sami, bez poradcu.

Máte pre manželov okrem knihy odporúčania na iný druh STK?

Istotne by sme ich radi pozvali na letný kurz Manželských stretnutí, ktorý sa robí v Banskej Bystrici vo dvoch turnusoch a dá sa naň prihlásiť vo februári cez stránku mstretnutia.sk. Príjemný spôsob, ako si spraviť servisnú prehliadku manželstva, je aj osemtyždňový program Manželské večery. Robí sa v mnohých farnostiach diecézy. V podobnom duchu sa štyri razy do roka robia aj Víkendové manželské stretnutia v Rodinkove v Belušíckych Slatinách, kde môžu prísť rodičia aj s deťmi, o ktoré sa postarajú počas prednášok obetaví ani-mátori. •

Andrej Mazúr: „Umenie má osloviť dušu a povzbudiť ducha“

TEXT KRISTÍNA ZELNÁ, FOTO ARCHÍV

V rámci tohtoročného Týždňa kresťanskej kultúry si môžete pozrieť tvorbu slovenského akademického maliara Andreja Mazúra, absolventa Vysokej školy výtvarných umení v odbore voľná grafika a ilustrácia.

Jeho kresby a grafiky vystaví Diecézne centrum v Žiline už 26. septembra v aule na prízemí. O tom, ako vznikajú jednotlivé diela alebo akú emóciu majú v návštevníkovi vyvolať, sme sa rozprávali so samotným autorom.

Prečo ste sa rozhodli prísť a prezentovať svoje diela v rámci Týždňa kresťanskej kultúry?

Oslovili ma s možnosťou výstavy v Diecéznom centre a keďže sa veľká časť mojej tvorby venuje náboženským motívom, je to vhodná príležitosť prezentovať ju práve počas Týždňa kresťanskej kultúry. Je dobré, že sa organizujú takéto podujatia. Umenie by malo človeka obohacovať a kresťanské umenie je tu aj na to, aby nielen oslovilo dušu, ale aj povzbudilo ducha.

Na aké témy sa vo svojich dielach zameriavate?

Vo svojej tvorbe sa rád zaoberám výjavmi zo Svätého písma a vzťahom Boha k človeku. Okrem toho sa v dielach inšpirujem aj prírodou, rodinou a venujem sa aj knižnej ilustrácii.

Aké techniky používate?

Najčastejšie je to voľná grafika, monotypia, linoryt, lept, suchá ihla, ale rád experimentujem aj s inými tech-

nikami, ako napríklad pastel alebo akryl či olej.

nie vhodnej kompozície až po samotnú realizáciu.

Čo všetko sprevádza proces tvorby?

To záleží od použitej techniky a zložitosti námetu. Niekedy dobré dielo vznikne za pár minút a inokedy na ňom pracujem týždne. Výsledné dielo často prechádza dlhým procesom - od prvotnej inšpirácie cez rozkreslenie, hľada-

Ktoré z diel je vašim najobľúbenejším?

Je ťažké vybrať jedno dielo, ale jednou z mojich najobľúbenejších grafik je obraz Ježišovej tváre. Mám k nemu osobitný vzťah, lebo prešiel zložitým procesom vzniku a je odrazom môjho hľadania Boha v istom období.

Aké emócie chcete v ľuďoch svojimi obrazmi vyvolať?

Svätý Augustín napísal, že nespokojné je naše srdce, kým nespočinie v Bohu. A toto by som chcel odkázať aj svojou tvorbou - že Boh je pre človeka najväčším šťastím. Diela s prírodným motívom zobrazujú krásu Božieho diela a téma rodiny zas odráža morálne hodnoty, ktoré si vážim. Všetky diela vlastne odkazujú na Boha, lebo On je zmyslom všetkého.

Kde si ľudia môžu vaše obrazy pozrieť?

Ukážka mojej tvorby sa dá pozrieť na stránke krestum.sk a po výstave v žilinskom Diecéznom centre chystám najbližšie výstavu v Karpaty Art Gallery v Handlovej.

Viac o dielach Andreja Mazúra, tvorbe a situácii slovenského kresťanského umenia sa dozviete v pondelok 26. septembra v aule Diecézneho centra v Žiline od 17.00 h.

Čím sú vaše obrazy pre vás?

V dielach sa stvárnajú moje myšlienky a vnútorný svet a každé dielo v sebe odráža aj situáciu alebo obdobie, v ktorom som tvoril. Zároveň mi tvorba prináša radosť, lebo tak môžem realizovať dary, ktoré som dostal a obohacovať tým aj druhých. •

V uliciach Žiliny opäť zaznie Biblia

Ekumenický rozmer TKK vyvrcholí verejným čítaním Biblie v stredu 28. septembra na Katedrálnom námestí v Žiline za účasti zástupcov jednotlivých kresťanských cirkví zjednotených v neformálnom združení EKUZA.

Ekumenická Žilina (skratka EKUZA) dlhodobo rozvíja dialóg a toleranciu medzi kresťanskými cirkvami spolu so Židovskou náboženskou obcou v Žiline. Hľadajú predovšetkým to, čo ich spája, a tým je nesporne aj Biblia. TKK opäť prinesie tradičné verejné čítanie Biblie spolu s krátkymi komentármi pod tohtoročným patronátom Cirkvi adventistov siedmeho dňa. Tento rok sa bude čítať kniha Žalmov. Dušan Václav z organizačného tímu vysvetľuje: „Ak chceme TKK považovať aj za evanjelizačné podujatie, nesmie v ňom chýbať Sväté písmo. Vedľa seba sa postaví veriaci z rôznych denominácií a spolu budú rozjímať nad slovami žalmistov o milosrdnom Bohu. Teší ma, že ekumenická spolupráca v Žiline prináša svoje plody v podobe konkrétnych aktivít a môže byť príkladom aj pre iné mestá na Slovensku.“

Popri kultúre aj futbal

Týždeň kresťanskej kultúry ani zďaleka nie je výlučne kultúrnym podujatím. Už niekoľko ročníkov po sebe sa jeho neoddeliteľnou súčasťou stal aj futbalový turnaj cirkví, na ktorý organizátori pozývajú aj tento rok tímy Žilinskej diecézy.

Turnaj je jedným z otváracích podujatí tohtoročného Týždňa kresťanskej kultúry. V telocvični a na ihrisku Gymnázia sv. Františka sa 24. septembra proti sebe postavia družstvá niekoľkých cirkví. Organizátori počítajú so záujmom tradičných tímov i nováčikov, medzi ktorými nebudú chýbať mužstvá zasvätených. Patronát nad jediným športovým podujatím svojho druhu v okolí prevzala, ako každoročne, evanjelická cirkev na čele s farárom Mariánom Kaňuchom, pre ktorého je futbal príležitosťou zabaviť viaceré generácie. „Turnaj je výborná vec.

Tvorí sa priateľstvá medzi ľuďmi, spoznávajú sa členovia viacerých cirkví a aj takto sa budujú spoločné ekumenické vzťahy. A, samozrejme, dobre si zašportujeme,“ hovorí organizátor. Aj tentoraz je boj o putovný pohár pozvánkou pre futbalové tímy jednotlivých cirkví, no víťazom nebude len družstvo ako celok. Ceny sú pripravené aj pre najlepšieho strelca, brankára či útočníka zúčastnených tímov. „Keď sme mali turnaj v minulosti, zapojili sa najmä mladí ľudia z prostredí evanjelickej a katolíckej cirkvi či adventisti siedmeho dňa. Tento rok by sme radi privítali aj futbalové tímy ďalších kresťanských cirkví, ktoré sú združené v ekumenickom spoločenstve EKUZA,“ dodáva Marián Kaňuch. Diváci sa už teraz môžu tešiť na športový zážitok roka. Prvenstvo môže získať len jeden tím a vy môžete byť pri tom! •

-KZ-

...všetko pod jednou strechou

grafické štúdio • osvit - ctp • ofsetová tlač • knižárske spracovanie

celý proces výroby máme stále pod kontrolou a maximálne optimalizovaný, vieme tak zaručiť vysokú kvalitu výslednej produkcie od prípravy až po dokončenie...

Ponúkame kvalitné spracovanie tlačovín, kníh a časopisov od grafického návrhu cez osvit platní, ofsetovú hárkovú tlač formátu A2 a B2, knižárske spracovanie: väzby V1, V2, V8, V9 až po dopravu k zákazníkovi na miesto určenia.

Vzdialenosť pre nás nie je problém, o čom svedčia spokojní zákazníci z krajín EU.

P+M
www.p-mlac.sk

Tlačiareň P+M

Budovateľská 1672/16, 038 53 Turany, SLOVAKIA
tel: +00421 43 4292963, fax: +00421 43 4300475
info: 0907 843 867, 0905 329 515, 0908 279 270
www.p-mlac.sk

POZVÁNKA NA VEDOMOSTNÝ KVÍZ

Inštitút Communio a Café kupé (v priestoroch pastoračného centra N3 oproti katedrále) pozývajú v utorok 20. 9. o 18.00 h na vedomostný kvíz ako prológ k Týždňu kresťanskej kultúry. Na podujatí sa môžu zúčastniť dvoj až sedemčlenné družstvá všetkých vekových kategórií.

Viac informácií u Jozefa Abafiho: 0905 224 877.
Môžete vyhrať zaujímavé ceny.

janakollarova.sk
RODINNÁ FOTOGRAFIA • 0915 832 205

Týždeň kresťanskej kultúry

„Dobrá rada nad zlato“

24. 9. až 1. 10. 2016

20. september

Vedomostný kvíz 18:00
(Kaviareň Café Kupé)

24. september

Futbal 09:30
(Gymnázium sv. Františka z Assisi)

25. september

Svätá omša 08:30
(Katólicky dom)

26. september

Neznáme zákutia 16:30
(Kostol sv. Barbory, Františkánsky kláštor,
Evanjelický kostol)

Výstava Andreja Mazúra 17:00
(aula Diecézneho centra v Žiline)

27. september

Max Kašparů 18:00
Stavy a vzťahy - bludný kruh alebo
štyria zabijaci našich manželstiev
(Rodinné centrum, Sirotár)

28. september

Stačí tak málo 10:00
Charitatívny projekt
(Mariánske námestie v Žiline)

Verejné čítanie Biblie 15:00
(Katedrálne námestie v Žiline)

Hľadanie novej vlasti 17:00

**Osobné svedectvo imigrantov
z Afriky a Ázie**
(aula Diecézneho centra)

29. september

Biblické milosrdenstvo 17:00
Prednáša: Adrián Kacian
(Krajská knižnica v Žiline)

Manželská STK 18:00
Prezentácia knihy manželov
Kondelovcov

Moderuje: Peter Holbička
(Pastoračné centrum sv. Jakuba
v Kysuckom Novom Meste)

30. september

Prezentácia zbierky 17:00
básní Pavla Prikryla a beseda
(Krajská knižnica v Žiline)

Manželská STK 19:00
Prezentácia knihy manželov
Kondelovcov
(Farský kostol všetkých svätých v Bytči)

1. október

Turistika 06:45
na Veľký Rozsutec
Organizátor: Krajská knižnica,
p. Sabolová 0948 848 421

9. október

ZBORY - koncert 15:30
(Dom odborov v Žiline) 18:00
Prihlasovanie: p. Václav 0904 164 223

Viac sa dozviete na:

www.icommunio.sk

Nájdete nás aj na **Facebooku**,
Google+ a **Twitteri**.

Zmena programu vyhradená.

Podujatie pripravil:

Partneri:

